

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri  
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

**Sadoleto, Jacopo**

**[Francofurti], 1607**

XVI. Iacob. Sadoletvs S.R.E. Card. Dionysio Card. Sancti Marcelli S.P.D.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

lum ab amicō homine nec gratius possum expectare, nec op-  
tus. Quid enim est reprehendi, nisi alieno labore fieri meliore?  
Et sane is ego sum, qui in meis scriptis, praeferimq; recensio-  
nem mihi confidam. Itaq; audio libenter cunctorum opin-  
ionis: iactariq; in manibus doctorum hominum mea scripta, si  
excurti cupio: quo deinde ex omnī iudicis atq; dictis, quod  
huius sit, & verius mihi eligatur. Interca quidem (id quod me  
petrare aequissimum est, petere & precari ab omnibus soleo) quis  
ex meis scriptis, quoad illa sunt sub alienum iudicium deli-  
cta, quicquā decerpit, in quo se putet quasi consignata mea  
habere mea sententia autoritatē. Etenim, qui le submittat  
iudicis, nihil adhuc ipse habet decreti & iudicati. Qui vero  
expectatio idoneo tempore, res etiam nunc dubias, tanquam  
accusant, & in earū autores inuechuntur (quo a genite homini  
& mihi est nonnumquam, & multis sapientis negotiū fidel-  
tum) hi profectō magis malevolentiam suam iudicant, quanti-  
terius innocentia labem & detrimentum afferunt. Sed haec ad  
fus aliquos fortasse necessaria: tecum quidem, mi Dionysii  
oportuna, neq; apta est oratio: nisi quatenus querelam & col-  
orem horum temporum conferre cum amico, & communica-  
cundum est: quod ego sane tecum & amanter, & liber facio  
quo verò & mei optati ac postulati ratio, & tua virtutis aq; di-  
manicatis vis tota constituit: te obtector atq; oro, vi legere ac  
ratē meum librum, meq; admonere & docere audacter omniū  
de rebus velis: ut quoniā ego & in doctrina, & in benevolentia  
tua maximā spēm repono, id per tuam fidem ac diligē-  
consequar, vt ex fontibus scientia & eruditio tua, me ren-  
siū vberius irrigentur, tuaq; opera & ope fluant pleniores. Cu-  
ego tuo officio, magnam profectō gratiā, & eam perpetuum  
birurum me confiteor. Vale. Carpent. X V I I I . Cal. Aprilis 1614

## X VI.

I A C O B . S A D O L E T V S S . R . E . C A R D .  
Dionysio Card. Sandi Marcelli S. P. D.

C O N T I G I T mihi in te, quod haud scio an nemini, ut  
te luxurie mortuum, repente nec opinato nuncio traxisse  
& incolumentatis, ex summo dolore ad summam laxitatem maf-  
cerer. Sic enim fuerat ad me scriptum, te contracto in Henrici  
morbo, in oppido Luca opinor, grauitate agrotum, delatum re-  
tentiam, post aliquantum temporis diem extremū tuum exire  
que res animum meum valde perturbarat. Nam cum proposita  
signem benevolentia, qua te sum complexus, & que sit cum  
cūrē nostra, tum tuis virtutib; debita: tum vero etiā quidem

tempore post meam à vobis digressum, multis ex nostro ordine, carissimis viris, cùdēq; mihi amicissimis & me & Remp. fortuna poplaret: mihi tua mors cumulum maximum attulisset doloris, nū melior. Deus de vitro; nostrum constituens, & tibi salutem, a nobis quidem peropratam, reddidisset: & mihi molestiam, ac mengrem absterfiet. Cui quidem Deo omnipotenti & immortali maxima (vī debeo) & meritas gratias ago. Nunc mi Dio-nisi, quoniam falso & falsis nobis es restitutus, tua erit post-hac rūmis & diligentia, dare operam, enī, efficere denique vi valentiam bonam tuearis & custodias: nosque qui te diligimus, leuis de te nasci quotidiē officias: quod erit nobis abs te omnium rerum gratissimum. Illud quidem arbitror à me petiōnē eponere, ut conferas memoriam nostrā: non enim dubito, quin par mihi in officio & in omni fide benevolentia esse vellet. Tantum te rogo, tibi vt persuades, me & percupidum & peragiamen esse tuū. Vale.

## XVII.

IAC. SADOLETVS S. R. E. C A R D I N.

Marcello Ceruno Cardinali S.P.D.

**C**redo amorem nostrum mutuum non egere testib. Et si e-  
cum non admodum magno inter nos vī & familiaritate coniuncti fuimus, propter occupationes quidem virtuū que no-  
strum, que impedimento fuerunt: tamen neq; ego vñquam de  
mīra me benevolentia dubitavi, neq; tu portasti dubitare de  
mea. Inq; & cum de te, tuaq; virtute, modestissimisq; moribus,  
optimis semper iudicij fecissem, leatus sum maioren in mo-  
dum incremento & amplificatione tuę dignitatis: & postea quam  
in sūmū locū atq; honorē sublatu es, quo es es erga me ani-  
mo liquidus etiā cognoui: optime videlicet atq; amantissimo:  
quādādū & Ludouici Beccadeli, hominis officiosi & pru-  
dens, p̄p̄liter, & tua in meis meorumq; negotiis opera ac be-  
neignitas aliquoties iam declarauit. Quare cūm constitutam ha-  
beamus inter nos eam amicitia necessitudinem, quæ ex morum,  
& modorum, & (vt opinor) etiam sententiarum similitudine ma-  
xime stabili & sapientia existere solet, mutuaque illam & pari in-  
ter nos voluntate uebamur: æquum est, utrumq; nostrum alterius  
opere ac confilio, in his que vī quotidie veniunt, ita vti, vt cuius-  
dem amicitiae officia non verbiis tantum, sed factis etiam & re-  
bus ipsiis vñp̄remus. Ac vt breue faciam, quod abs te postulo, id  
huiusmodi est. Cūm elles anno superiore in Gallia, legisti primū  
meum de Aedificatione Catholice Ecclesie librum. Sic enim ad  
scriptio Tripliū noster: id fuit mihi nō mediocriter gratū,  
Y 4 verū